

Posudek na rigorózní práci

Ibn Sínův „Živý, syn Bdíciho“: překlad a komentář

Mgr. Magdaléna Vitásková

Tématem rigorózní práce **Magdalény Vitáskové** *Ibn Sínův „Živý, syn Bdíciho“: překlad a komentář* je překlad a následný komentář arabského spisu *Ibn Síny „Risálat Hajj ibn Jaqzán“*. Jedná se o velmi podnětné a zajímavé téma inspirované úvahou o charakteru a hloubce symboliky jazyka uvedeného díla. Cílem práce je percepce filozoficko-náboženské symboliky v kontextu fenomenologie náboženství.

Badatelka pracovala se třemi vydáními arabského textu (*A. F. Mehrena, Ahmada Amína a Júsufo Zajdána*), která ji umožnila porovnat odchylky a chyby v textu. Při interpretaci díla se opírala o komentář *Ibn Zajly*, zároveň vycházela z filozofických textů *Ibn Síny*, jehož životu a dílu věnovala samostatnou kapitolu, a v neposlední řadě ze sekundární literatury pojednávající o jeho odkazu.

Autorčin překlad „*Živý, syn Bdíciho*“ je obsahem 4. kapitoly (s. 21 – 35), komentář k dílu se nachází v 5. kapitole diplomové práce (s. 36 – 112). Komentář je rozdělen do podkapitol nesoucích následující názvy: Prolog, Setkání s aktivním intelektem, Fyziognomie, Tři společníci duše, Geografie světa, Říše Západu, Říše pozemské látky, Říše nebeské látky, Říše Východu, Království duše, Angelologie, Teologie, Epilog.

Literární analýza textu „*Živý, syn Bdíciho*“ se nachází v 6. kapitole. Mgr. **Magdaléna Vitásková** zde podává rozbor formální stránky díla, v jehož rámci se zamýšlí nad sémantikou termínů *risála* a *qissa*. V části věnované symbolickému jazyku textu se autorka zamýšlí nad mnohoznačností *Ibn Sínova* vyjadřování. Poukazuje na alegorickou a symbolickou rovinu literárních obrazů, v nichž převažují symboly reflektující vědecké poznatky z filozofie, psychologie, kosmologie a přírodních věd.

Poetický duch díla dokládá autorka vlastním velmi zdařilým překladem *Ibn Sínových* veršů, v němž použila řadu expresivních výrazů představujících vhodné ekvivalenty arabským rétorickým figurám. 6. kapitolu uzavírá část týkající se vlivu tohoto *Ibn Sínova* díla na pozdější autory, mezi nimiž vyniká *Abú Bakr Ibn Tufajl*. Jeho dílo „*Živý, syn Bdíciho*“ bylo do konce 19. století známější než *Ibn Sínův* text. Obě díla byla často zaměňována a pokládána za překlad toho druhého.

Z předkládané rigorózní práce vyplývá několik podnětných otázek. Především lze zmínit charakteristický vztah symboliky a alegorie (s. 115 – 116), který má své nezastupitelné místo v arabských středověkých textech. Dále je zde rozpracováno terminologické vymezení pojmů symbolický a znakový (s. 120) – *lughá išárija* a *lughá ramzíja*. Pozornost si zaslouží i charakteristika motivu lásky, pojatá jako úvaha o jeho podobách a funkci v literárním textu: tj., motiv základní, iniciační a komplementární.

Rigorózní práce **Magdalény Vitáskové** *Ibn Sínûv „Živý, syn Bdíciho“: překlad a komentář* je hodnotnou původní studií, která vychází ze znalosti vyčerpávajícího souboru primární a sekundární literatury, filozofické i arabistické. Navrhuji hodnocení známkou „výborně“.

V Praze, 20. 5. 2010

Doc. PhDr. František Ondráš, PhD.